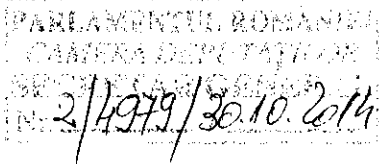

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, 30.10.2014

Nr. 9511/DRP

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

PLx473/2014 Vă transmitem, alăturat, în original, punctul de vedere al Guvernului referitor la *proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal*, provenit dintr-o propunere legislativă inițiată de domnul senator PSD Șerban Nicolae (**Bp. 6/2014, L. 236/2014**).

Cu stimă,

MINISTRU DELEGAT PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

EUGEN NICOLICEA

**DOMNULUI CRISTIAN – ADRIAN PANCIU,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR**

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul Penal*, provenit dintr-o propunere legislativă inițiată de domnul senator PSD Șerban Nicolae (Bp. 6/2014, L. 236/2014).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art¹. 276 și art². 277 din *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, „în scopul de a corecta doar acele texte a căror prezență în dezbaterile publice a generat cele mai multe comentarii, relevând semnificația ponderii lor în interesul public”.

Conform *Expunerii de motive*, „textul art. 276 conține dispoziții imprecise cu privire la modul în care se poate determina scopul urmărit prin afirmațiile cu caracter nereal, ori modalitatea prin care se poate urmări intimidarea sau influențarea unui judecător ori a unui organ de urmărire penală”.

¹ Art. 276 Presiuni asupra justiției

² Art. 277 Compromiterea intereselor justiției

De asemenea, „în ceea ce privește art. 277, modificările vizează formulările imprecise care, în forma actuală, sunt de natură a genera controverse cu privire la sancționarea persoanelor care divulgă sau dezvăluie acte sau activități ce vizează obținerea sau administrarea de probe, ca și desfășurarea, în ansamblu, a cercetării penale”.

Totodată, măsurile propuse pentru art. 277, urmăresc, în principal:

- modificarea sferei subiecților activi, inițiativa legislativă vizând persoana care a luat la cunoștință de informații confidențiale în virtutea unei calități stabilite de lege sau a atribuțiilor de serviciu (în prezent, potrivit alin. (1), această categorie de subiecți include magistrații și funcționarii publici care au luat la cunoștință de acestea în virtutea funcției);

- agravarea răspunderii penale în cazul în care dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public dintr-o cauză penală aflată în curs de cercetare este săvârșită de un judecător sau de un reprezentant al organului de urmărire penală;

- extinderea sferei de aplicabilitate a infracțiunii la toate cauzele (în prezent, art. 277 vizează doar sfera procesului penal)

II. Observații

1. Recent, urmare a solicitării de reexaminare a Președintelui României, a fost adoptată de către Camera Deputaților (Cameră decizională), o *propunere legislativă pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal*, inițiată de un număr de 120 de deputați și senatori (Plx. 12/2014). Guvernul a adoptat un punct de vedere favorabil față de această propunere legislativă.

2. Prin reglementarea infracțiunii prevăzute la art. 277 din Codul penal „*Compromiterea intereselor justiției*”, s-a urmărit, în primul rând creșterea gradului de exigență față de funcționarii care își desfășoară activitatea în domeniul administrării justiției în legătură cu modul de gestionare a unor date și informații pe care le obțin în cursul unui proces penal, care pot influența semnificativ aflarea adevărului ori dreptul la un proces echitabil al persoanei cercetate sau judecate.

Practica judiciară a dovedit, fără echivoc, că reglementările actuale nepenale sunt insuficiente, astfel că folosirea mijloacelor penale pentru atingerea scopului urmărit este justificată și apare ca singura soluție viabilă. Astfel, incriminarea faptei de divulgare, fără drept, de informații

confidențiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care urmează să se administreze o probă în cursul urmăririi penale de către un funcționar care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției are drept scop împiedicarea scurgerilor de informații, dar nu orice fel de informații privitoare la urmărirea penală ci doar a acelor care pot împiedica sau îngreuna administrarea unei probe (*de pildă divulgarea identității unui suspect ale cărui mijloace de comunicație sunt interceptate, dezvăluirea unei operațiuni sub acoperire preconizată ori aflată în desfășurare, divulgarea datelor din conținutul unei autorizații de percheziție care nu a fost încă efectuată, dezvăluirea de informații privind data și locul în care urmează să se realizeze un flagrant, etc.*).

În același timp, în scopul de a întări garanțiile privind dreptul la un proces echitabil și în special prezumția de nevinovăție, consacrate în art. 6 din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, a fost incriminată fapta de dezvăluire, fără drept, de mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale dintr-o cauză penală înainte de a se dispune o soluție de netrimitere în judecată ori de soluționare definitivă a cauzei, de către un funcționar care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției.

Potrivit Convenției, statele semnatare au, pe lângă obligația negativă de a se abține de la orice încălcare a drepturilor în afara limitelor permise, și obligația pozitivă de a lua măsurile necesare să asigure garantarea acestor drepturi împotriva încălcării lor de către orice altă persoană, astfel că încălcarea prezumției de nevinovăție angajează responsabilitatea statului în cazul încălcării oricăreia dintre cele două obligații arătate.

Prin această reglementare se urmărește împiedicarea funcționarilor să prezinte mijloacele de probă (declarații de martori, expertize, înregistrări audio-video, procese verbale de redare a conținutului unor convorbiri înregistrate etc.) dintr-un proces penal în curs de desfășurare în scopul de a nu transforma prezumția de nevinovăție într-o prezumție provizorie de vinovăție până la soluționarea cauzei. În plus, aprecierea unei probe, indiferent de conținutul acesteia, poate duce adesea la concluzii eronate atâta timp cât nu este evaluată în raport de întregul probator al dosarului pentru a-i stabili astfel legalitatea, relevanța și forța probatorie, de exemplu, o interceptare telefonică din conținutul căreia rezultă cu certitudine comiterea unei infracțiuni poate fi declarată nelegală dacă pe parcursul procesului se dovedește că nu a fost autorizată sau că este falsificată; o mărturie care ulterior este dovedită ca fiind mincinoasă etc., dar odată adusă la cunoștința publicului, o probă aparent incriminatorie, va

induce, în mod inevitabil, ideea de vinovăție, iar uneori acesta nu mai poate fi schimbată nici măcar prin prezentarea verdictului oficial de nevinovăție de autoritățile judiciare.

Pe de altă parte, s-a urmărit ca reglementarea să nu permită ascunderea sub motivarea protejării intereselor justiției a unor manifestări contrare acestor interese comise de autorități, considerent pentru care a fost prevăzută o cauză justificativă potrivit căreia divulgarea ori dezvăluirea de acte sau activități ilegale comise de autorități într-o cauză penală nu intră în sfera ilicitului penal.

3. Menționăm că, deși scopul propunerii este reprezentat de îndreptarea formulărilor imprecise care, în forma lor actuală, sunt de natură a genera controverse cu privire la aplicarea acestora, în realitate acestea nu aduc nicio clarificare textului infracțiunii, pe de-o parte, și, largesc sfera de aplicabilitate a infracțiunii atât din perspectiva elementului material, cât și din perspectiva subiecților activi ai infracțiunii, pe de altă parte.

Astfel, în legătură cu conținutul **alin. (1) al art. 277**, inițiatorul extinde sfera infracțiunii și la divulgarea, fără drept, de informații confidențiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care urmează să se obțină, sintagmă lipsită de previzibilitate, în condițiile în care persoana nu are cum să anticipeze care informații sau mijloace urmează să se obțină. Mai mult decât atât, deși infracțiunea inițială avea în vedere sfera procesului penal, pentru argumentele prezentate anterior, prin inițiativa legislativă se propune, în mod nejustificat, extinderea sferei de aplicabilitate a infracțiunii la toate cauzele.

De asemenea, textul în vigoare este suficient de clar cu privire la sfera subiecților activi, în sensul că ambele categorii de subiecți – magistrații și funcționarii publici - sunt definiți în legislația specifică, spre deosebire de modificarea propusă care face vorbire despre persoane care au luat cunoștință de informații în virtutea unei „*calități stabilite de lege*”, sintagmă evident ambiguă, de natură a crea dificultăți în aplicarea textului de lege. Problema clarității sferei subiecților activi se menține și cu privire la conținutul **alin. (2) al art. 277** din inițiativa legislativă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului deputat **Valeriu Ștefan ZGONEA**
Președintele Camerei Deputaților